

§ 431

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite merellisen taidekeskuksen perustamisesta

HEL 2017-003247 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 15.3.2017 asia 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää saaristoon sijoitettavan taidekeskuksen perustamismahdollisuudet.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Merellisten alueiden kehitys on noussut tärkeäksi tulevaisuuden voimavaraksi Helsingissä. Valtaosa rannikon rantaviivasta on jo julkisessa käytössä tai suunniteltu sellaiseksi. Merellisen potentiaalin täysi hyödyntäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä, erityisesti saaristossa. Merelliseen kokonaisuuteen kuuluu asumista, vapaa-ajan ja virkistymisen paikkoja ja palveluita sekä merellisiä elinkeinoja. Matkailun potentiaaliin kuuluu sekä kaupunkilaisten lähimatkailua että kansainvälisesti kiinnostavia vierailukohteita.

29.11.2017

Helsingin kaupunkistrategia korostaa kaupungin merellistä sijainta osana sen perusluonnetta ja -olemusta. Strategian linjauksen mukaan lähi-saariston avaamista yleiseen käyttöön jatketaan, merellisten kohteiden saavutettavuutta parannetaan, saariston palveluita kehitetään ja siitä tehdään entistään houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde.

Helsingin uusi yleiskaava on kaupunkirakennetta tiivistävä kaava. Kaupungin tiivistymisen myötä Helsingin rantojen, merialueen ja saariston merkitys virkistysaluepotentiaalina kasvaa. Tarkoituksena on kehittää tämän alueen saavutettavuutta ja tukea kaupungin moninaisten merellisten sisältöjen kehittymistä. Yleiskaavassa on nostettu esille erityisesti virkistys- ja matkailualueet merellisten elinkeinojen edistämiseksi.

Suomenlinnassa toimii jo nykyään kansainvälinen residenssiohjelma HIAP, joka järjestää näyttelyitä, seminaareja, residenssejä ja paljon muuta toimintaa. Myös Suomenlinnan rantakasarmissa on näyttelytoimintaa, mm. Helsingin taiteilijaseuran ylläpitämä Galleria Rantakasarmi. Aloitteen tavoitetta palvelee hyvin tapahtumaluontoinen taidebiennaali, josta on strategian yhteydessä päätetty, ja jota HAM Helsingin taidemuseo on parhaillaan valmistelemassa.

Merellisten yrittäjien, yhteisöjen ja muiden aktiivisten toimijoiden kanssa yhteistyössä kartoitetaan merellisen toiminnan tulevaisuuden tarpeita ja toiveita. Yhteiskehittelyn kautta pyritään löytämään saariston kehitettäviä tähtikohteita ja uusia paikkoja merellisille toiminnoille.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 15.3.2017 asia 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.11.2017 § 1018

HEL 2017-003247 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.11.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että perusteluosan 6 kappaleen viimeinen virke "Aloitteen ja kaupunkistrategian tavoitteita palvelisi hyvin tapahtumaluontoisempi taidebiennaalin kaltainen toiminta, jota HAM Helsingin taidemuseo on parhaillaan mukana selvittämässä." korvataan virkkeellä "Aloitteen tavoitetta palvelee hyvin tapahtumaluontoinen taidebiennaali, josta on strategian yhteydessä päätetty, ja jota HAM Helsingin taidemuseo on parhaillaan valmistelemassa."

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 03.10.2017 § 53

HEL 2017-003247 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Mari Holopainen ja Johanna Sydänmaa esittävät valtuustoaloitteessaan, että Helsinki selvittäisi saaristoon sijoitettavan taidekeskuksen perustamismahdollisuuksia, jotta Helsingin saaristoa voitaisiin hyödyntää enemmän kulttuurin, matkailun ja luontoelämysten tarjoamiseen.

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus kannattaa Helsingin saariston hyödyntämistä kulttuurin ja taiteen paikkana uusilla tavoilla.

HAM Helsingin taidemuseo on parhaillaan mukana selvittämässä mahdollisuuksia järjestää Helsingin uudessa kaupunkistrategiaehdotuksessa mainittu, Merellisen Helsingin kehittämiseen kytketty, ja kerran kahdessa vuodessa järjestettävä saaristoon sijoittuva taidebiennaali. Toteutuessaan biennaali toteuttaisi aloitteessa mainittuja tavoitteita. Taide-toiminnan kannalta kiinnostavat, sopivan kokoiset ja ympäristöltään

29.11.2017

monipuoliset saaret ovat pääosin valtion hallinnassa, mikä asettaa suunnitelmille omat reunaehdot.

Kulttuuripalvelukokonaisuus ei näe mielekkäänä, että kaupunki olisi mukana perustamassa uutta pysyvää taidekeskusta. Suomenlinnassa toimii jo nykyään kansainvälinen residenssiohjelma HIAP, joka järjestää näyttelyitä, seminaareja, residenssejä ja paljon muuta toimintaa. Myös Suomenlinnan rantakasarmissa on näyttelytoimintaa, mm. Helsingin taiteilijaseuran ylläpitämä Galleria Rantakasarmi. Aloitteessa esimerkkinä mainittu Tukholman lähistöllä sijaitseva Artipelag toimii kokonaan yksityisellä rahoituksella.

Kulttuuripalvelukokonaisuus katsoo, että aloitteen ja kaupunkistrategian tavoitteita palvelisi hyvin tapahtumaluontoisempi taidebiennaalin kaltainen toiminta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi
Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.09.2017 § 118

HEL 2017-003247 T 00 00 03

Hankenumero 5264_136

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Merellisten alueiden kehitys on noussut tärkeäksi tulevaisuuden voimavaraksi Helsingissä. Valtaosa rannikon rantaviivasta on jo julkisessa käytössä tai suunniteltu sellaiseksi. Merellisen potentiaalin täysi hyödyntäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä, erityisesti saaristossa. Merelliseen kokonaisuuteen kuuluu asumista, vapaa-ajan ja virkistymisen paikkoja ja palveluita sekä merellisiä elinkeinoja. Matkailun potentiaaliin kuuluu sekä kaupunkilaisten lähimatkailua että kansainvälisesti kiinnostavia vierailukohteita. Paikallinen kysyntä takaa jatkuvan käytön rannikon ja saariston palveluille.

Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021 korostaa kaupungin merellistä sijainta osana sen perusluonnetta ja -olemusta. Strategian linjauksen mukaan lähisaariston avaamista yleiseen käyttöön jatketaan, merellisten kohteiden saavutettavuutta parannetaan, saariston palveluita kehitetään ja siitä tehdään entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde.

Helsingin uusi yleiskaava on kaupunkirakennetta tiivistävä kaava. Kaupungin tiivistymisen myötä Helsingin rantojen, merialueen ja saariston merkitys virkistysaluepotentiaalina kasvaa. Tarkoituksena on kehittää tämän alueen saavutettavuutta ja tukea kaupungin moninaisten merellisten sisältöjen kehittymistä. Yleiskaavassa on nostettu esille erityisesti virkistys- ja matkailualueet merellisten elinkeinojen edistämiseksi.

Merellisten alueiden suunnittelua viedään tarkemmalle tasolle yleissuunnitelman avulla. Merellisen Helsingin yleissuunnitelman ydin on saariston ja rannikon toiminnallinen avaaminen siten, että alue on viihtyisä, aktiivinen, puhdas ja kaikille kaupunkilaisille avoin. Tavoitteena on rantojen ja saariston elinvoimaisuus ja virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen sekä merellisten alueiden kehittymisen ja ranta-alueiden maankäytön suunnittelun edistäminen hallittuna kokonaisuutena. Tärkeä päämäärä on myös kaupungin profiilin nostaminen: merellisen Helsingin tunnetuksi tekeminen ja kehittäminen kansainvälisesti kiinnostavaksi vierailukohteeksi. Meri on osa Helsingin laajaa ja kattavaa viher- ja siniverkostoa, ja maisema-, ekologia- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioiminen on tärkeä osa suunnittelua.

Merellisen Helsingin yleissuunnitelman keskeistä sisältöä on erilaisten verkostojen tunnistaminen ja suunnitteleminen. Liikenteen verkostoihin kuuluvat saavutettavuus, yhteydet mereltä maalle, huoltoverkostot sekä vesiliikenteen kehittäminen. Toimintojen ja palveluiden muodostamat verkostot sisältävät elinkeinotoiminnan, virkistäytymisen ja matkailun edellytysten parantamisen. Oman kokonaisuutensa muodostavat sini- ja viherverkostot rannoilla ja saaristossa, ekologinen kestävyys ja ilmastomuutokseen sopeutuminen. Merellisten yrittäjien, yhteisöjen ja muiden aktiivisten toimijoiden kanssa yhteistyössä kartoitetaan merellisen toiminnan tulevaisuuden tarpeita ja toiveita maankäytön suhteen. Yhteiskehittelyn kautta pyritään löytämään saariston kehitettäviä tähti-kohteita ja uusia paikkoja merellisille toiminnoille.

Helsingin kaupungin asemakaavoituksen kanta on, että mikäli ehdotettu merellinen taidekeskus toteutuu, se tukisi hyvin saariston ja rannikon kehittämisen tavoitteita.

Nykytilanteessa vajaa infra vaikeuttaa kuitenkin korkeatasoisten ympäristöarvojen palveluiden sijoittumista saaristoon. Taidekeskuksen perus-

29.11.2017

tamisen mahdollistamisen vaatimia saariston kehittämisen esteiden poistamisen toimenpiteitä ovat merellisten alueiden saavutettavuuden parantaminen, vesiliikenteen kehittäminen sekä saaristoa palvelevien huoltotoimintojen mahdollistaminen ja turvaaminen ja infran ekologisten ratkaisujen kehittäminen (vesihuolto, energia ja jätehuolto). Saariston toiminnallinen avaaminen nykyistä korkeammalla palvelutasolla edellyttää kaupungilta investointeja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Meri Louekari, arkkitehti, puhelin: 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi